

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Imperatoris Constantini aduersus Eusebium Nicomedensem & Theognium
ad Nicomedenses epistola. Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

earum, quarum conscribendarum paulò antè vnà cum alijs
Episcopis author fuerat, confestim relicta Nicomedia, ad
sedem Episcopatus Constantinopolitani per ambitum ar-
repsit, idq; contra ecclesiæ canoniem, qui vetat tum Episco-
pos, tum etiam presbyteros de vnus ciuitatis sede, ad alte-
rius se sedem transferre. At mirum non est, eos, qui velut fu-
riarum tedis agitati, diuinitatem vnigeniti filij insectari nõ
sunt veriti, etiam audacter libereque alias leges violasse.
Neq; Eusebius istud facinus nunc primò tentare, sed idem
ipsum iam pridem admittere non dubitauerat. Nam cum ec-
clesiæ Berytensis administratio ei esset concredita, inde ad
Episcopatum Nicomediæ gerendum se transtulit. Ex quo
Episcopatu etiam post concilium ob impietatem, quam pa-
lam commiserat, et Theognis Episcopus Nicæ vnà, extur-
batus est. Quam rem planam facit Imperatoris Constantini
epistola, quam secundo scripsit ad Nicomedenses. Cuius e-
pistolæ finem in historiam nostram includam. Sic enim scri-
bit ad Nicomedenses.

*Imperatoris Constantini aduersus Eusebium Ni-
comedensem & Theognium ad Nicomedenses
epistola. CAP. XX.*

Quis innocentem multitudinem ista docuit? Eusebius,
videlicet, tyrannicæ crudelitatis administer. Nã quòd,
tyranni partibus penitus adhæserat, ex multis illius re-
bus gestis facile potest intelligi. Si quidem istud partim epi-
scoporum, eorumq; verè episcoporum cædes testantur, par-
tim crudelissima Christianorum persecutio palam clamat.
Neque certe de iniurijs illius, quibus me affecerit hoc lo-
co verba faciam: per quem aduersariorum contra me con-
cursus, quantum fieri poterat maxime procurabantur, qui &
oculis tanquam speculatoribus me obseruauit: quinetiã mi-
nisterio prope militari, quò tyranno opem ferret, perfun-
ctus est. Ac nemo existimet me imparatum minusq; instru-
ctum esse, etiam ad istas res si opus fuerit, certissimis argu-
mentis confirmandas. Verissimè enim ostendi potest, tum
presbyteros, tum diaconos à me manifesto deprehensos,
qui Eusebium assiduè stipabant. Sed hæc missa facio, quæ
non dicuntur à me, quòd ipse ea grauius & iniquo animo
feram,

feram, sed quò eos suæ ipforum pudeat inscitia. Illud so-
lum metuo, illudque animum cura implicatum tener, quòd
vos video in huius criminis societatem vocari. Nam im-
proba Eusebij institutione, & peruersa doctrina, conscien-
tia vestra à veritate deflexit. Verùm huius rei expedita est
& facilis curatio, si modò Episcopum fidelem & animo sim-
plici ac sincero nacti, oculos ad Deum denuò conuertere
volueritis. Quod quidem in præsentia est in vestra situm
potestate, quodque etiam dudum pœnes vestrum iudicium
fuerat, nisi aut Eusebius ipse, de quo dixi, aut alius quidam
corù, quibus cù conuentus agere solet, huc præceps ruisset,
& rectum eligendi ordinem impudenter conturbasset. Sed
quoniam mihi de hoc ipso Eusebio pauca apud vos dicen-
da sunt, non vos præterit concilium Nicææ celebratum,
cui ipse, sicut conscientia meæ munus postulabat, interfui:
non alio sane animo, quàm vt tum concordiam inter om-
nes constituerem, tum maximè omnium eam ecclesiæ per-
turbationem, quæ ex Arii Alexandrini amentia orta est, re-
primerem, penitusq; inde summouerem. Quæ quidem per-
turbatio illico ex absurdo & pernicioso conatu Eusebii vi-
res collegit. Nam quanta concursione, amantiss. honora-
tissimiq; fratres, iste Eusebius, vtpote ipsa conscientia con-
uictus, quanta cum ignominia, mendaciis vndique depre-
hensis aggressus est, primum certos quosdam homines sub-
ornare, qui pro eo deprecarentur, deinde à me auxilium pe-
tere, ne tanti sceleris damnatus, honoris sui gradu deijcere-
tur. Huius rei testis est mihi Deus, qui tum mihi, tum vo-
bis benignus perpetuò adsit, quod & meum peruertit iudi-
cium, & turpiter à veritate abduxit, quod vobis etiam pla-
num faciam. Nam tum omnia gesta sunt ex eius sen-
tentia, qui perniciem plane pestiferam adhuc intra cogita-
tionis suæ domicilium occultam tenuit. Ac primum vt cæ-
tera illius nequitia facinora taceam, audite, quæso, quid sce-
leris cum Theognide, quem suæ socium habebat amentia,
consciuerit. Ipse forte quosdam Alexandrinos, qui à fide
nostra defecerant huc mitti iusseram: quandoquidem eorù
opera dissidii flamma incensa erat. Sed isti honesti boniq;
scilicet Episcopi, qui vera concilii diiudicatione ad pœni-
tentiam agendam reseruati sunt, non solum eos admiserunt
ad se,

ad se, & secum in tuto collocarunt, verū etiam illorū depravatis moribus communicarunt. Quamobrē erga istos ingratos aliquod suppliciū censui statuendum: & propterea mandatum dedi, vt à suis abrepti sedibus, quā longissimè relegarentur. Iam vestrū est ea fide in Deum aciem mētis vestrę intendere, in qua vos semper mansisse constat, & in qua manere, omniaq; pietatis officia exequi consentaneum est. Quod si ita fiat, vt episcopos tum vitę integritate, tum sana doctrina, tum benignitate in omnes eximios habeamus, iure lætari debemus. Sin autē quisquā temeritate & audacia accensus, eas ecclesię pestes vel memoria, vel laudibus celebrare aggrediatur, confestim opera ac diligentia famuli Dei, (meipsum dico) pœnas suę inscitię dabit. Deus vos, fratres chariss. incolumes seruet. Isti igitur quanquam tū & honorū gradibus abdicati, & ciuitatibus eiecti erāt, et Nicomedię episcopatū Amphio, Nicę aut Chrestus obtinuit, tamē rursus machinis, quibus antē vtī cōsueuerāt, vsi, & Imperatoris facilitatē, velut subsidiū ad fraudē faciendā nacti, certamine redintegrato, priorē suā recuperauēre potestātē.

*De veteratoria fraude ab Eusebio & complicibus suis
contra sanctum Eustathium Antiochenum episcopum excogitata. CAP. XXI.*

Eusebius, postquam, vt dixi modō, ad Episcopatus Constantinopolitani honorem per vim planē tyrannicam ascendit, maiore comparata potentia, tum quōd Imperatori in proximo habitans, eum frequenter adiret, tū quōd ex crebra eius consuetudine auctoritatem nactus esset, insidias iam veritatis propugnatoribus struere cœpit. Ac primum se magno flagrare desiderio visendi Hierosolymam simulauit: & cum Imperatorem hoc pacto fefellisset (prætexerat enim se templum ab imperatore ibi extructū, quod omnium sermone celebratum fuit, velle visere) cum maximo honore Constantinopoli decessit: quippe Imperator ei rhedas, & alias res, quibus eum ornaret, suppeditauit. Eum comitatus est Theognis Episcopus Nicę, suorum perditorum consiliorum, vt suprā dictum est, particeps ac socius. Qui cum aduentarent Antiochiam, amicitia erga Eustathium vultu ac fronte simulata, honorificentissimē excepti sunt.